

GROENN JAARVERSLAG 2025

Stichting GROENN, maart 2026

Foto's in dit verslag: Diepzeekonijn & Ykka de Jong

WIJ ZIJN GROENN

Wij zijn GROENN. Ontstaan uit vier festivals in Noord-Nederland (Bevrijdingsfestival Groningen, Eurosonic Noorderslag, Noorderzon Festival en Paradigm), verenigd rond één missie: het creëren van een klimaatpositieve evenementensector.

De cultuursector, en in het bijzonder festivals en evenementen, heeft een enorme impact op haar omgeving, haar bezoekers en haar deelnemers. Elk festival, groot of klein, is een minimaatschappij, een plek waar waarden worden gedeeld, gedrag wordt gevormd en verandering zichtbaar kan worden gemaakt. En juist daarin schuilt de kracht van de sector in tijden van transitie. GROENN zet zich in voor een toekomstbestendige festival- en evenementensector door duurzaamheid structureel te verankeren in beleid en praktijk. Niet als losse maatregel of tijdelijke ambitie, maar als integraal onderdeel van hoe evenementen worden georganiseerd.

Als platform brengt GROENN kennis, inspiratie en gelijkgestemden samen. Wij bieden een plek waar organisatoren ervaringen delen, elkaar vinden en van elkaar kunnen leren. Wij verbinden overheden met de sector en werken samen met partners - leveranciers, organisaties en initiatieven - die duurzaamheid toepassen in hun dagelijkse praktijk. GROENN is een actieve partner: we agenderen, testen, leren en delen.

GROENN ziet een festival- en evenementensector voor zich waarin duurzaamheid en inclusiviteit vanzelfsprekend zijn. Een sector waarin evenementen bijdragen aan een positief effect op hun omgeving en bezoekers. Wij geloven in een sector waarin beleid en praktijk elkaar versterken, kennis open wordt gedeeld en er ruimte is voor experiment en innovatie. GROENN werkt vanuit overtuiging en verantwoordelijkheid. Als actief onderdeel van de festival- en evenementensector blijven we leren van de praktijk en volgen we nieuwe ontwikkelingen. Zo bouwen we aan een toekomstgerichte visie die meebeweegt met de sector en blijft aansluiten bij wat nodig is.

BEMOEI
JE D'R
MEE!

Uitnodiging
aan de leden van de
Directie

INHOUD

Inleiding

Organisatie

Activiteiten

Financiën

Toekomst

INLEIDING

Met een duidelijke rol en missie hebben we ons het afgelopen jaar door het festival- en evenementenlandschap bewogen. Waar we zijn begonnen vanuit een community van festivals, hebben we dit netwerk in 2025 verder versterkt en uitgebreid. De focus bleef op Groningen, maar er zijn ook nieuwe verbindingen gelegd in Friesland en Drenthe. Inmiddels bestaat het netwerk uit duurzame leveranciers en ondernemers, onderwijsinstellingen en evenementenlocaties.

Na vijf workshops in thema's: Energie, Eten & Drinken, Water & Sanitair, Materiaal & Afvalwerking, Logistiek: Transport & Vervoer in 2024 resteerde nog één belangrijk thema: strategie en beleid. Tijdens Festival Eurosonic Noorderslag (ESNS) 2025 organiseerde GROENN daarom in samenwerking met de Rudolf Agricola School (RAS), de netwerkorganisatie van de Rijksuniversiteit Groningen op het gebied van duurzame ontwikkeling, een interactieve sessie genaamd 'Bemoei je d'r mee!' in de raadzaal van het Stadhuis Groningen. De sessie stond in het teken van besluitvorming en burgerparticipatie en was toegankelijk voor inwoners, organisaties en beleidsmakers. Het vormde een sterke aftrap van het jaar, waarin we de community actief samen brachten. De focus lag daarna op het voortzetten van onze kernactiviteiten: kennisdeling via het loket en de kennisbank, en netwerkvorming door organisatoren, beleidsmakers, kennisinstellingen en duurzame leveranciers met elkaar te verbinden.

Ook onze doelstellingen zijn verder aangescherpt. Vanuit de overtuiging 'geen GROENN zonder mens' zijn we gestart met het toepassen van sociale duurzaamheid. Naast ecologische duurzaamheid zijn thema's inclusiviteit, toegankelijkheid en diversiteit nadrukkelijk geïntegreerd in het programma en de online kennisbank. Een toekomstbestendige evenementensector vraagt namelijk om ruimte voor verschillende perspectieven én om randvoorwaarden die deelname voor iedereen mogelijk maken. Met deze inzet heeft GROENN in 2025 een eerste structurele stap gezet in het verbreden en verankeren van haar duurzaamheidskader. In deze verantwoording nemen we je mee in de keuzes die we hebben gemaakt in het programma, onze inzichten en de lessen die we daaruit hebben getrokken, met tot slot een klein kijkje in de toekomst. Dat we deze stappen in 2025 hebben kunnen zetten, is te danken aan de Gemeente Groningen, het Ondernemersfonds Groningen en de Provincie Groningen.

Noorder

pizza pasta

BARNSLEY

ORGANISATIE

In 2025 werd de uitvoering van het programma verzorgd door het aangestelde projectteam Albert Boer en Celine Moes. Door een wisseling van baan, is Albert per 17-12-2025 geen onderdeel meer van het projectteam. Het bestuur van Stichting GROENN is actief betrokken en bestaat uit de oprichters. Het bestuur vergadert minimaal 4 keer per jaar, helpt en adviseert het projectteam waar mogelijk en of nodig.

- **Ebel Jan van Dijk (voorzitter)** - toegetreden 9 mei 2023, einde termijn 1: 9 mei 2027, einde termijn 2: 9 mei 2031.
- **Patrick van Lint (penningmeester)** - toegetreden 9 mei 2023, einde termijn 1: 9 mei 2027, einde termijn 2: 9 mei 2031.
- **Femke Eerland (secretaris)** - toegetreden 9 mei 2023, einde termijn 1: 9 mei 2027, einde termijn 2: 9 mei 2031.
- **Piter Terpstra (lid)** - toegetreden 6 maart 2024, einde termijn 1: 6 maart 2028, einde termijn 2: 6 maart 2032.
- **Maaïke Bouma (lid)** - toegetreden 1 mei 2025, einde termijn 1: 1 mei 2029, einde termijn 2: 1 mei 2033.

ACTIVITEITEN

Kennisbank & loket

De online en open-source kennisbank wordt continu geactualiseerd en per thema aangevuld. Het vormt een essentieel onderdeel van GROENN, omdat kennis laagdrempelig gedeeld kan worden met organisatoren en direct een overzicht biedt van relevante informatie. De kennisbank is opgebouwd rond de volgende thema's: Energie, Eten & Drinken, Logistiek: Transport & Vervoer, Materiaal & Grondstoffen, Sanitair & Water en Strategie & Beleid. In 2025 is hier het thema Toegankelijkheid & Inclusiviteit aan toegevoegd.

De kennisbank helpt organisatoren om sneller en gericht keuzes te maken. In plaats van zelf uitgebreid onderzoek te doen, vinden zij direct de juiste informatie, tools en voorbeelden op één centrale plek. Tegelijkertijd maakt de kennisbank duurzame keuzes toegankelijker en concreter. Door praktische handvatten en bewezen oplossingen uit de sector wordt het eenvoudiger om duurzame alternatieven te begrijpen én vervolgens toe te passen. En als het nog niet duidelijk is, is GROENN daar om je te helpen. Ook leveranciers weten deze goed te vinden en geven aan hier graag onderdeel van te zijn. Door kennisdeling actief te stimuleren, wordt de kennisbank structureel betrokken bij gesprekken aan het loket en eenvoudig doorgestuurd wanneer vragen per e-mail binnenkomen.

De kennisbank is thematisch ingedeeld per onderwerp, waardoor organisatoren eenvoudig kunnen navigeren naar relevante informatie en praktische handvatten. In 2025 is de website 8.521 keer geraadpleegd door 1.430 actieve gebruikers. De kennisbankpagina zelf werd 462 keer bezocht, terwijl specifieke artikelen zoals duurzame catering (152 weergaven) en toegankelijkheid en inclusie (112 weergaven) aantonen dat organisatoren actief gebruikmaken van de beschikbare kennis. De kennisbank vind je [hier](#). We hebben ons gericht op kennis uit het hele land, maar lichten de initiatieven uit Noord-Nederland extra uit. Naar aanleiding van de activiteiten rondom inclusiviteit en toegankelijkheid zijn deze thema's structureel opgenomen in de kennisbank. Hiermee is sociale duurzaamheid nadrukkelijk geïntegreerd naast ecologische thema's, zodat organisatoren een breder duurzaamheidskader kunnen toepassen in hun praktijk.

Halverwege 2025 is besloten de werkwijze van het fysieke loket aan te passen: GROENN komt naar de organisator toe of werkt op afspraak. In 2025 heeft GROENN circa 50 adviesgesprekken gevoerd met evenementenorganisatoren uit Noord-Nederland. In 2025 had GROENN een netwerk van circa 200 organisaties en contactpersonen binnen de eventensector in Noord-Nederland. Dit netwerk wordt bereikt via nieuwsbrieven, activiteiten, workshops, rondleidingen en de online kennisbank. De genoemde aantallen zijn gebaseerd op een globale inschatting. In 2026 wordt het bereik en gebruik van de dienstverlening systematischer bijgehouden, zodat beter inzicht ontstaat in impact en resultaten.

Onderzoek

In juni 2025 hebben studenten van het Social Lab (RUG) onderzoek gedaan naar de zichtbaarheid en communicatiestrategie van GROENN. Het onderzoek richtte zich op de positionering van GROENN als business to business platform voor evenementenorganisatoren in Noord-Nederland. Op basis van social media-analyse en deskresearch zijn aanbevelingen geformuleerd voor een gerichtere doelgroepbenadering, een actievere digitale strategie en een scherpere positionering richting organisatoren.

Belangrijkste inzichten:

- Kansen in een sterkere en gerichtere digitale strategie en positionering
- Behoeftte aan meer inhoudelijke verdieping, met name op sociale duurzaamheid en milieueffecten
- Versterking van de kennisbank door koppeling aan de Sustainable Development Goals (SDG's)
- Grotere focus op praktische tools en community om toepassing in de praktijk te vergroten

In november 2025 is een verdiepend onderzoek uitgevoerd in samenwerking met studenten van de RUG-minor Future Planet Innovation. Dit onderzoek richtte zich op de inhoudelijke kwaliteit van de kennisbank en de strategische positionering van GROENN binnen de duurzame transitie van de eventensector. Door middel van literatuurstudie, interviews met festivalorganisatoren en stakeholders, en analyse van bestaande richtlijnen is vastgesteld dat verdere verdieping mogelijk is, met name op sociale duurzaamheid (zoals arbeidsomstandigheden en veiligheid) en bredere milieueffecten (zoals geluid- en licht impact). Het onderzoek is expliciet gekoppeld aan de Sustainable Development Goals (SDG's).

Belangrijkste inzichten:

- Duurzame maatregelen zijn pas effectief wanneer zij actief sturen op gedrag van bezoekers en organisatoren, niet alleen wanneer zij worden gefaciliteerd
- Vergroten van zichtbaarheid en aanwezigheid van GROENN op evenementen is essentieel om impact te realiseren
- Communityvorming en kennisdeling zijn cruciaal om duurzame toepassing in de sector te versnellen
- GROENN heeft potentie zich te positioneren als toegankelijke, verbindende en continu ontwikkelende kennispartner binnen de sector.

Alle inzichten worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van GROENN en zijn vertaald naar de communicatiestrategie, de doorontwikkeling van de kennisbank en de plannen voor de toekomst.

Community

Het versterken van de community van organisatoren uit Noord-Nederland vormt een van de belangrijkste pijlers binnen het programma van GROENN. Door fysieke ontmoetingen en gezamenlijke praktijkmomenten wordt actief gewerkt aan netwerkversterking, kennisdeling en samenwerking binnen de sector. Deze aanpak biedt organisatoren, die vaak gefocust zijn op de uitvoering van hun eigen evenement, de ruimte om ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en gezamenlijke uitdagingen te bespreken. Dit draagt bij aan een efficiëntere werkwijze en versnelt de toepassing van duurzame oplossingen in de praktijk.

De rondleiding op Paradigm Festival vormde een van die momenten waarop de community samenkwam. Door elkaar in de praktijk te ontmoeten en duurzame keuzes op locatie te bespreken, werd de onderlinge verbinding binnen de sector verder versterkt. Het fysieke samenkomen bood ruimte voor directe kennisuitwisseling, het delen van ervaringen en het bespreken van concrete uitdagingen. Dit vergrootte het wederzijds begrip en versterkte de samenwerking tussen betrokken partijen.

Tijdens deze bijeenkomst werden diverse duurzame maatregelen toegelicht door Piter Terpstra, oprichter van Paradigm, en in de praktijk besproken. Dit werkte inspirerend voor de deelnemende festivals en organisaties. In totaal namen 22 verschillende organisaties deel, wat zorgde voor een brede uitwisseling van kennis, perspectieven en ervaringen binnen de sector. De thema's hardcups, vegetarische catering, podiumbouw van gerecyclede materialen, stroomplan met accupacks, cashless kassasysteem, duurzame merchandise en inzet van zonnepanelen zijn behandeld.

Brug tussen beleid en praktijk

Sinds de oprichting heeft GROENN een directe relatie met beleidsmedewerkers van de gemeente Groningen. Dit biedt waardevolle kansen om een brug te slaan tussen beleid en praktijk, waarbij samenwerking bijdraagt aan een grotere impact.

Naast de gemeente Groningen is er contact gelegd met de provincie Friesland om de mogelijkheden rondom lokaal duurzaamheidsbeleid te verkennen. Dit betrof een oriënterend traject, waarbij de provincie positief heeft gereageerd op de werkwijze van GROENN en het belang ervan onderschrijft. Op dit moment is er echter nog geen mogelijkheid tot financiële bijdrage. Daarnaast is er actief contact geweest met de provincie Groningen rondom het thema inclusiviteit. Dit heeft geresulteerd in de toekenning van een subsidie, waarmee GROENN een inhoudelijke sessie over inclusiviteit heeft kunnen organiseren en dit thema verder heeft kunnen integreren binnen het programma. Vertegenwoordigers van zowel de provincie als de gemeente waren aanwezig bij deze sessie in november.

Bemoei je d'r mee!

Duurzame innovaties zijn essentieel voor het realiseren van een circulaire eventensector. Tegelijkertijd blijkt uit gesprekken met duurzame leveranciers en ondernemers dat bestaande wet- en regelgeving niet altijd aansluit op innovatieve oplossingen. Dit vraagt om meer afstemming tussen sector, beleid en samenleving. GROENN zag hierin een rol om het gesprek tussen sector, beleid en samenleving te faciliteren. Vanuit deze behoefte faciliteert GROENN ontmoeting en dialoog, onder andere via de interactieve bijeenkomst 'Bemoei je d'r mee!' tijdens ESNS 2026.

In deze sessie presenteerden onderzoekers Niels Alberts en Davide Grossi (RAS) hun inzichten over besluitvorming en participatie en begeleidde een interactieve werksessie. Daarnaast ging Marin de Boer, programmeur visual arts bij Oerol Festival, in op het door haar ontwikkelde ecologisch kompas voor Oerol Festival. In de sessie belichtte zij tevens de samenhang tussen een inhoudelijke duurzaamheidsvisie en de praktische uitvoerbaarheid daarvan binnen evenementen. Ook Manouska Molema (Wethouder evenementen Gemeente Groningen) presenteerde tijdens de sessie de huidige visie van de gemeente op deze thema's, waarmee het perspectief vanuit het bestuur direct werd meegenomen in het gesprek.

De sessie leverde waardevolle inzichten op, zoals de behoefte aan meer regelruimte binnen de gemeente en het belang van kleinschalig pionierschap als aanjager van innovatie. Hier is de aftermovie te zien. Met deze bijeenkomst heeft GROENN de gemeente actief uitgedaagd om na te denken over haar rol in het faciliteren van innovatie binnen de eventensector. Hoewel deze inzichten niet direct zijn vertaald naar concrete vervolgstappen of afspraken, hebben zij bijgedragen aan een verdiepte dialoog binnen de gemeente over de rol van beleid in het faciliteren van innovatie. De uitkomsten van de sessie zijn daarnaast gedeeld via de sociale mediakanalen van GROENN, om het bereik en de impact van de inzichten te vergroten.

oerol
Natuurtoets/colloquia
Komplek/Duurzaamheids-
coördinator/Duurzaamheids-
team / Meten = weten
/Samenwerkingsverband
Duurzame Evenementen
Terschelling/Roadmap

ENERGY
TECH &
TIME

Innovatiebudgetten

In 2024 bleek het innovatiebudget van 1500 euro een effectieve impuls voor 6 organisatoren om duurzame stap te maken. In 2025 is het programmaonderdeel innovatiebudgetten vanuit GROENN niet zelf ingezet, maar heeft de gemeente Groningen deze werkwijze overgenomen in een eigen regeling 'subsidie voor duurzame evenementen'. GROENN was in 2025 betrokken als lid van de beoordelingscommissie en ondersteunde de organisaties door het meelezen en geven van inhoudelijke advies op plannen, met als doel de kwaliteit en uitvoerbaarheid van de ingediende plannen te verbeteren.

Mentorprogramma

Het doel van het mentorprogramma was om festivals en organisatoren te koppelen aan mentoren, zodat zij van elkaar konden leren en ondersteuning kregen bij het realiseren van hun duurzame ambities. In de praktijk is deze mentorrol voornamelijk ingevuld door de oprichters van GROENN. Daarnaast was Rob van Wegen (duurzaamheidsmanager van ESNS) betrokken bij de intakegesprekken en leverde hij inhoudelijke ondersteuning. Dit traject is gestart in 2024 en in 2025 voortgezet, met als doel de opgedane inzichten toe te passen binnen de edities van dat jaar. Tijdens intakegesprekken in 2024 zijn per deelnemend festival doelstellingen vastgesteld, die in 2025 verder zijn begeleid en gemonitord via structureel contact tussen mentoren en festivals. Dit betrof het Noordelijk Film Festival Leeuwarden, de Groningse introductieweek KEI-week en het TT Festival Assen, waarbij gedurende het jaar meerdere contactmomenten hebben plaatsgevonden. Binnen het mentorprogramma zijn gerichte koppelingen gemaakt tussen festivals en mentoren. Het Noordelijk Film Festival is gekoppeld aan ESNS en heeft zich voornamelijk gericht op het thema catering. Het TT Festival is gekoppeld aan Noorderzon en heeft gewerkt aan vraagstukken rondom toegankelijkheid en afval. De KEI-week is gekoppeld aan Bevrijdingsfestival Groningen, met een focus op communicatie en het verankeren van duurzaamheid op beleidsniveau. Play Festival heeft een intake gehad met Paradigm, maar heeft het traject vanwege interne overwegingen niet voortgezet.

Het mentorprogramma heeft waardevolle inzichten opgeleverd. Zo blijkt dat de intensiteit van het traject een grote belasting vraagt van mentoren, terwijl tegelijkertijd de potentie van het programma duidelijk zichtbaar is, mits het in de toekomst anders wordt ingericht. Vanuit de mentorrol is door Rob van Wegen een terugkoppeling gegeven op het traject. Hieruit blijkt dat de inhoudelijke uitwisseling en het sparren als waardevol zijn ervaren, met name op het gebied van kennisdeling en ondersteuning in een vaak solistische rol.

Tegelijkertijd kwam naar voren dat er behoefte is aan meer duidelijkheid in de opvolging, zoals afspraken over de invulling van het traject, beschikbare tijd en vervolgstappen. Voor een vervolg kunnen daarom scherpere keuzes worden gemaakt in de opzet en kunnen verwachtingen voor zowel mentoren als deelnemers duidelijker en haalbaarder worden geformuleerd. Deze inzichten worden meegenomen in de verdere doorontwikkeling van het mentorprogramma. In 2025 zijn er geen nieuwe festivals gestart binnen deze vorm van het programma. In plaats daarvan is gewerkt aan de doorontwikkeling van een nieuwe, meer gebalanceerde aanpak: een programmaonderdeel genaamd De GROENNE Route, dat in april 2026 wordt gelanceerd. Deze keuze is gebaseerd op opgedane ervaringen binnen GROENN, aangevuld met inzichten uit de sector. Zo is, onder andere naar aanleiding van gesprekken met organisatoren via het loket, gebleken dat er behoefte is aan een meer toegankelijke en minder intensieve vorm van begeleiding. Ook de terugkoppeling vanuit het mentorprogramma, onder andere van Rob van Wegen, bevestigde deze behoefte.

Sociale duurzaamheid

Sociale duurzaamheid werd in 2025 een belangrijk thema binnen GROENN, met een duidelijke verdiepingsslag. Begin 2025 ontstond het besef dat dit onderwerp een meer centrale plek moest krijgen binnen onze aanpak. Zowel het team als het bestuur voelen een sterke betrokkenheid bij dit thema. Vanuit de overtuiging 'geen GROENN zonder mens' beschouwt GROENN inclusiviteit en toegankelijkheid niet als extra, maar als het uitgangspunt van ieder evenement. Daarom is afgelopen jaar ingezet op drie programmaonderdelen: een paneltalk; een workshop voor organisatoren en een Fysieke Hand-out met praktische stappen.

Festivals voor écht iedereen

Tijdens Noorderzon Festival 2025 vond de paneltalk plaats. Aan de hand van stellingen werd ingegaan op verschillende aspecten van diversiteit, inclusiviteit en toegankelijkheid. Dit leidde tot een open gesprek over ervaringen, praktische inzichten en structurele verbeterpunten. Uit de sessie zijn zeven concrete 'quick wins' geformuleerd, die als basis dienden voor de verdiepende workshop in november voor organisatoren en de ontwikkeling van een hand-out.

Het panel bestond uit Patrick van Lint (coördinator diversiteit, inclusie en duurzaamheid bij Noorderzon Festival), Marlieke de Jonge (Werkgroep Toegankelijk Groningen, gericht op gelijke rechten en kansen voor mensen met een functiebeperking), Joël Darius (actief op het gebied van diversiteit en inclusie binnen Mediahuis en de Gemeente Groningen), Jellie Tiemersma (toezichthouder en adviseur op het gebied van culturele codes, diversiteit & inclusie, fair practice en governance), Tosca Velthuis (betrokken bij het &Society-programma van Noorderzon, gericht op de verbinding tussen kunst en samenleving), Faisel Stro (autonoom beeldend kunstenaar, voorzitter van Stichting Kwaku Groningen en adviseur van de gemeente Groningen op het gebied van racisme) en Eke Koopman (freelance zangeres en marketing- en communicatiemedewerker bij Museum aan de A).

...manneert wat
sneller welkom
n."

Rondleiding toegankelijkheid

Aansluitend op de talk vond een rondleiding plaats over het festivalterrein van Noorderzon, waarbij de toegankelijkheidsinitiatieven van Noorderzon Festival 2025 werden toegelicht. Patrick van Lint nam de deelnemers mee in wat er al goed gaat, maar was ook transparant over de uitdagingen waar het festival tegenaan loopt.

De middag fungeerde als een netwerk- en uitwisselingsmoment, waarin organisatoren met elkaar in gesprek gingen en gezamenlijk reflecteerden.

Workshop *Evenementen voor écht iedereen*

In november 2025 vond de workshop *Evenementen voor écht iedereen* plaats en was gericht op het vertalen van de geformuleerde 'quick wins' uit de paneltalk naar concrete toepassingen binnen festivals en evenementen. Met 21 deelnemende organisaties werd gewerkt aan praktische stappen rondom verschillende aspecten van sociale duurzaamheid. Hierbij kwamen onder andere onderwerpen aan bod zoals toegankelijker krijgen van locaties, begrijpelijke communicatie, het verlagen van financiële drempels en het creëren van een sociaal veilige omgeving. De bijeenkomst bood ruimte voor uitwisseling tussen organisatoren en het delen van praktijkervaringen, waardoor het thema niet alleen werd besproken, maar ook direct toepasbaar werd gemaakt binnen de dagelijkse organisatiepraktijk. Het programma vond plaats in De Huiskamer op het Suikerunieterrein in Groningen en bestond uit een gezamenlijke lunch, gevolgd door een inhoudelijk programma met bijdragen van Marianne Dijkshoorn (oprichter adviesbureau *Welkom Toegankelijkheid & Evenement*) als ervaringsdeskundige, Rob van Wegen (ESNS) en Miska Aksular (Oerol Festival). Zij deelden zowel praktische als strategische inzichten vanuit hun eigen praktijk en ervaring.

Ook gaf Marianne Dijkshoorn een opdracht mee, waarna de organisatoren in groepen uiteen gingen om hiermee aan de slag te gaan. Hierbij werd gewerkt aan een casus uit hun eigen evenement, waardoor de vertaalslag naar de praktijk direct werd gemaakt. De uitkomsten hiervan werden vervolgens plenair teruggekoppeld en gezamenlijk besproken, wat zorgde voor concrete inzichten en directe toepasbaarheid. De middag werd afgesloten met een presentatie van de hand-out, gevolgd door een informeel netwerkmoment. De workshop vormde daarmee niet alleen een kennisoverdracht, maar ook weer een ontmoetingsmoment voor de community.

Hand-out Evenementen voor écht iedereen

De hand-out (zie afbeelding) is ontwikkeld als concreet resultaat van de paneltalk op Noorderzon Festival 2025. De deelnemers zijn gestimuleerd de hand-out zichtbaar op te hangen op kantoor, backstage of op de eventlocatie, zodat de aandacht voor inclusiviteit en toegankelijkheid ook na de bijeenkomst geborgd blijft in de dagelijkse praktijk. De hand-out kan [hier](#) op de website worden gedownload en is daarnaast fysiek af te halen bij het loket.

Evenementen voor écht iedereen

Drie stappen naar een toegankelijk en inclusief event

#1 Vanaf de eerste opzet meenemen

- Neem **toegankelijkheid en inclusie** direct mee in je festivalontwerp.
- Wijs een **eindverantwoordelijke** aan en deel je plannen heel breed in je organisatie.
- Betrek mensen uit verschillende doelgroepen (**klankbordgroep**) om aannames (en ideeën) te toetsen.

Het hele team moet weten welke keuze we maken en waarom.

#2 Communiceer

- Zorg dat je crew weet wat **toegankelijkheid en inclusie in de praktijk** betekent.
- Wees **transparant naar bezoekers**: wat is geregeld en wat nog niet.
- Deel je **aanpak en ervaringen**, zodat anderen ervan kunnen leren.

GA IN GESPREK
DEEL OP SOCIAL MEDIA
LAAT HET ZIEN

Met kleine veranderingen werd ons event al toegankelijker
Ik ben helemaal geïnspireerd!

#3 Blijf kritisch

- Evalueer met de klankbordgroep en eindverantwoordelijke van stap 1.
- Kijk wat **goed werkte** en wat **aangepast moet worden**.
- Documenteer ervaringen en uitkomsten zodat deze niet verloren gaan.
- Zie het als een **doorlopend proces**, niet als een checklist die je afvinkt.*

BEREIKEN WE ECHT IEDEREEN?
WAT KAN ER NOG TOEGANKELIJKER?
TERUG NAAR DE TEKENTAFEL

TIP Denk aan bezoekers met verschillende behoeftes. We raden aan een kijkje te nemen op onze online kennisbank voor o.a. leveranciers van bijv. Signring, rolstoelmatten, Kabelbruggen en geleideroutes.

TIP De sleutel tot een inclusieve organisatie. De Code Diversiteit & Inclusie is een praktische gedragscode die helpt om meer divers en inclusief te worden. In de kennisbank vind je handige tips en tools.

TIP Cursussen en masterclasses. Ga met je team naar cursussen of masterclasses, zodat ze zelf hun kennis kunnen verdiepen. Zoals deze van *possibilize today*.

GRO ENN

WIJZIJNGROENN.NL

*Disclaimer: Niet ieder evenement kan dezelfde stappen zetten. Capaciteit, terrein, budget en context verschillen. Kijk wat nu wél kan en bouw van daaruit verder. Kleine stappen zijn ook vooruitgang #sociaalduurzaamorganiseren

De workshop en de ontwikkeling van de hand-out zijn grotendeels mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de provincie Groningen 'Diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie'.

Korte ketens, grote impact

De verduurzaming van de evenementensector vraagt om betaalbare en toegankelijke oplossingen. Daarom is GROENN in gesprek met ondernemers uit Noord-Nederland. Deze partijen vinden niet vanzelf hun weg naar festivals. Door hen zichtbaar te maken en te verbinden aan organisatoren, versterken we korte ketens en stimuleren we duurzame samenwerkingen binnen de regio. Ondernemers uit Noord-Nederland krijgen daarnaast een prominente plek binnen de online-kennisbank van GROENN, waardoor hun aanbod beter vindbaar wordt voor organisatoren.

In het kader van het verkennen van samenwerkingen met duurzame partners is contact gelegd met NOVAR, een Noord-Nederlandse ontwikkelaar van grootschalige groene energieprojecten. Deze samenwerking was opgenomen in het jaarplan voor 2025. Er zijn verkennende gesprekken gevoerd over mogelijke samenwerking binnen de evenementensector, maar dit heeft niet geleid tot een concreet vervolg.

GROENN heeft een concrete samenwerking gerealiseerd met Happy Cups. Happy Cups biedt een innovatief alternatief in de vorm van biocups, gemaakt van PHA-bioplastic. Dit heeft geleid tot een financiële tegemoetkoming voor festivals. Dit heeft eraan bijgedragen dat onder andere Paradigm Festival, SUIKERBRIJ Festival en de KEI-week structureel gebruik zijn gaan maken van deze duurzame hardcups vanaf 2025. Daarnaast heeft GROENN het meten van CO₂-uitstoot actief gestimuleerd door festivalorganisatoren te koppelen aan de tools 'ZERO' en '50xLabs'. Organisatoren konden deelnemen aan een pilot van 50xLabs en ontvingen korting op het gebruik van de ZERO-tool. GROENN heeft de tools ZERO en 50xLabs met circa 9 organisaties gedeeld en daarmee deze ondernemers actief verbonden aan het netwerk van organisatoren.

Financiën

Stichting GROENN is in 2023 'gelanceerd' door de oprichters van de deelnemende festivals. De stichting werd gaandeweg datzelfde jaar verder ingericht en opgetuigd. GROENN heeft geen structurele inkomsten; alle inkomsten zijn hetzij incidenteel, hetzij direct project-gerelateerd. De Gemeente Groningen stelde vanuit diverse duurzaamheidsregelingen (circulair, duurzaamheid, evenementen) een aflopende, incidentele bijdrage voor 2023 en 2024 ter beschikking. Doordat alles 'nieuw' was aan GROENN, liep het innen van de subsidie in het oprichtingsjaar, enige vertraging op. Door deze vertraging, is er over het eerste jaar een batig saldo ontstaan. Dat saldo is uiteraard bestemd voor de activiteiten van de Stichting GROENN en is het tevens waardevol voor een recent opgerichte stichting, omdat het bijdraagt aan financiële slagkracht en liquiditeit. Deze bestemmingsreserve wordt ook in 2025 ingezet, waarna er nog voor 2026 (en verder) een slordige 10.000 euro resteert. Ook in 2025 had GROENN nog niet afdoende economische activiteiten om BTW-plichtige te worden, maar in 2026 gaat dit gebeuren. De afrekening 2025 is dan ook volledig inclusief BTW.

In 2024 schreven we al, dat het ontwikkelen van GROENN zeker beter gestut wordt door enige vorm van structurele inkomsten of beter zicht op inkomsten. De Gemeente Groningen werkt daar vanuit duurzaamheid, ook hard aan mee. Dat gaf in 2025 wat rust, ook al was deze subsidie 25% minder ten opzichte van 2024. Er is reeds een toezegging voor een bijdrage voor 2026 en 2027, waar we zeer erkentelijk voor zijn. Het bestuur van de stichting heeft besloten om de bestemmingsreserve wederom in te zetten voor de (te ontwikkelen) activiteiten. Daarnaast heeft het bestuur besloten om een bescheiden investering (circa EUR 3.000) in assistentie van het Impulsloket Groningen, te doen. Dit om in 2026 een meer omvangrijke en structurele aanvraag te kunnen indienen. Met die bijdrage kan GROENN haar impact aanzienlijk vergroten en haar activiteiten verder uitbreiden en versterken

Zoals de afrekening 2025 laat zien, is er op aflopende, incidentele bijdrages van zowel het private fonds (-75%) Ondernemersfonds Groningen, als Gemeente Groningen (-25%), begroot. Door het bestuur is besloten gedurende het jaar afdoende financieel bij te kunnen sturen om binnen de, bescheiden, financiële kaders te blijven. Daarom is er in 2025 de focus gelegd op drie zaken:

1. De bestaande hulp door laten lopen en niet op bezuinigen.

Dit doen we door het loket, de kennisbank te blijven vullen en bezoeken af te leggen en te ontvangen. Gezien de hoeveelheid verzoeken en ons bereik (zie: "Activiteiten") is er behoefte aan deze functies van GROENN!

2. Extra activiteiten alleen met additioneel budget.

Er was nul tot zeer weinig ruimte in de jaarbegroting voor 2025. Er is daarom voor een aantal extra ambities, ook extra budget opgehaald. Zo is voor het realiseren van activatieprogramma op ESNS (januari 2026) EUR 10.000 extra is door de Gemeente Groningen beschikbaar gesteld. Hiermee zijn onder andere een duurzame audiotour en een reizend kunstwerk gerealiseerd (een pissebed vervaardigd uit festivalafval door kunstenaar Michel Velt) dat wordt ingezet op de festivals van de oprichters en daarnaast beschikbaar is voor andere festivals. Voor het organiseren van een panelgesprek over brede inclusie en evenementen, en het opstellen van een praktische hand-out & toolkit, heeft de Provincie Groningen extra bijgedragen. Daar wordt in 2026 opnieuw aangevraagd.

3. Niet inboeten op activiteiten; maar schrappen en bestemmingsreserve inzetten.

We ontkomen vaak ook niet aan om te blijven schrappen; de marges zijn krap bij GROENN. In 2025 hebben we geprobeerd het totale pakket aan activiteiten, uitstraling en betekenis zoveel mogelijk overeind te houden. Alles is alleen wat uitgekleed; zo zijn er minder workshops georganiseerd, minder mentor- en innovatietrajecten gestart of uitgerold.

Het financiële perspectief voor 2026 en 2027 en verder is, mede door een relatief vroege toezegging van de Gemeente Groningen, positiever. Tegelijkertijd is er ook in 2026 sprake van een financiële uitdaging: de gemeentelijke bijdrage blijft op het niveau van 2025 en loopt in 2027 verder terug. Wel is er voor de periode 2026–2027 een bijdrage van EUR 25.000 toegezegd door het Ondernemersfonds Groningen. Ook is er nog een bescheiden bestemmingsreserve van ommenabij EUR 10.000 zodat we zelf enige teruggang op kunnen vangen. Voor GROENN staat 2026 dan ook in het teken van het realiseren van meer financiële stabiliteit en toekomstperspectief. Dat begint bij een btw-heroverweging (en dus economische activiteiten ontwikkelen), een forse aanvraag bij het Impulsloket, een wat grotere aanvraag bij de Provincie Groningen, eigen inkomsten realiseren en blijvend onze impact verzilveren en deze natuurlijk: uitbreiden!

Voor het financieel overzicht verwijzen we naar de bijlage 'GROENN Financieel verslag 2025'.

Toekomst

De evenementensector blijft in beweging en staat onder toenemende druk. Wisselende regelgeving en financiële beperkingen maken het voor organisatoren complex om (sociale) duurzaamheid structureel te prioriteren. Tegelijkertijd merkt GROENN dat het bewustzijn rondom de noodzaak van verduurzaming groeit. Binnen deze dynamiek vervult GROENN een verbindende en ondersteunende rol binnen de evenementensector van Noord-Nederland.

De ontwikkelingen in budget en financiering van GROENN in 2025 hebben geleid tot scherpere keuzes. Vanwege beperkte middelen is kritisch gekeken naar de organisatiekosten. Zo maakt GROENN sinds augustus 2025 gebruik van werkruimte via de oprichters, waardoor er geen structurele kosten voor kantoorruimte zijn. Deze situatie is echter niet structureel en onderstreept de afhankelijkheid van externe faciliteiten. Daarnaast zijn er geen nieuwe functies ingevuld en draagt het bestuur onbezoldigd bij in uren. Hoewel dit bijdraagt aan het beperken van kosten, is dit op de lange termijn geen duurzame basis voor verdere groei en professionalisering van de organisatie.

Tegelijkertijd vraagt het bereiken en activeren van organisatoren om een gerichtere en meer proactieve benadering, evenals een verdere ontwikkeling en structurering van de programmaliijnen. De vraag vanuit de sector blijft onverminderd aanwezig en vraagt om intensievere ondersteuning, terwijl de beschikbare capaciteit van GROENN onder druk staat.

Vanaf 2026 treedt GROENN actiever naar buiten als loket en kennispartner, waarbij persoonlijk contact en structurele verbinding tussen organisatoren centraal blijven staan. En met de plannen van het nieuwe programmaonderdeel De GROENNE Route wordt gewerkt aan meer structuur in de ondersteuning van organisatoren. Via een gefaseerd traject van intake, gezamenlijke werksessies en evaluatie wordt toegewerkt naar concrete stappen, waarbij de duurzaamheidsthema's uit de kennisbank integraal worden behandeld. In 2026 is deze nog kleinschalige vorm uitgevoerd, passend bij de huidige capaciteit en beschikbare middelen. Deze uitvoering doet niet af aan de ambitie om dit programmaonderdeel in de toekomst verder te ontwikkelen en op te schalen, met als doel de impact te vergroten. Tegelijkertijd wordt ingezet op het beter meetbaar maken van voortgang en effecten, waarbij deze fase wordt benut als moment van toetsing en doorontwikkeling. Het lidmaatschapsmodel wordt ontwikkeld om structurele binding met organisatoren te versterken. De doorontwikkeling hiervan is afhankelijk van de mogelijkheid om het programma uit te breiden, wat samenhangt met het realiseren van aanvullende middelen.

Daarnaast is er een opdracht rondom Koningsdag 2026 in Groningen, waarvoor een projectsubsidie vanuit de gemeente Groningen is voorzien. Binnen deze opdracht ligt de focus op het thema afval. Tegelijkertijd heeft de gemeente aangegeven actief mee te willen denken over een verbreding naar andere thema's, zoals energie, logistiek en water. Dit biedt kansen om de samenwerking te verdiepen en de inzet van GROENN breder toe te passen binnen verschillende duurzaamheidsvraagstukken.

Voor de toekomst zet GROENN dus in op het verder versterken van de financiële basis, om de continuïteit en doorontwikkeling van het programma te waarborgen. GROENN kan hiermee beter inspelen op de toenemende vraag vanuit de sector en investeren in verdere professionalisering en regionale uitbreiding. Zonder deze versterking blijft opschaling en verbreding van de activiteiten beperkt, ondanks de aanwezige behoefte. Een structurele versterking van de financiële basis is daarmee noodzakelijk om de werkwijze in Groningen verder te verdiepen en, op termijn, gefaseerd uit te breiden naar Friesland en Drenthe, in samenwerking met regionale partners en gemeenten. Daarvoor is een aanvraag via het Impulsloket in de maak en zijn de contacten met deze provincies aangehaald.

GROENN blijft zich de komende periode met een positieve en kritische blik inzetten voor het versterken van haar rol als aanjager van verduurzaming en sociale duurzaamheid binnen de festival- en eventensector in Noord-Nederland.

Contact

Stichting GROENN
info@wijzijngroenn.nl
+31 6 37 44 56 59
Nieuwe Blekerstraat 2-2, Groningen

LinkedIn

GROENN - Groene Evenementen
Noord-Nederland

Instagram

wijzijngroenn

Groningen, Maart 2026